Sri K. H. PATIL.—The Hon. Member Sri Siddaiah has not at all attempted to reply. Now that the Government has come forward to reply, he has lost the right which he had. Now the qnestion is whether these people have now got the right of reply or not. I say they have lost the right of reply.

Mr. SPEAKER.—Why does the Hon. member say so?

Sri K. H. PATIL.—When the Hon. Deputy Minister rose the Deputy Speaker was in the Chair and he called upon him to reply.

Mr. SPEAKER. -He might have intervened at that time.

Sri K. H. PATIL.—No. A point of order was raised then. It was then pointed out that he was replying.

Mr. SPEAKER.—The way of speech is peculiar to each member whether he be a member or a Minister. If he were to reply to the points raised by Sri K. H. Patil he might say 'I want to reply to the points raised by Sri K.H. Patil.' That does not mean that he was replying. I take it that he was only intervening in the debate.

Sri K. H. PATIL.—I accept that every member has got a right to make his speech in a particular way. I have no objection to that. But if they claim that they have got a right of reply, it is certainly against the rule because the rule is very clear on that point.

Mr. SPEAKER.—Nobody can prevent them from intervening in the debate.

Sri K. H. PATIL.—My point is that the right of reply cannot be given to the Government again because he has started his speech as a right of reply.

Mr. SPEAKER.—After the mover of the motion replies, if the Chief Minister again wants to reply he may do so with the permission of the Chair.

Now, the Deputy Minister, Sri D. C. Boraiah, may reply without making a refe ence to the no-confidence motion which was rejected by this House.

Motion of Thanks to the Governor's Address

(Continued)

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಬೋರಯ್ಯ.—ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ.ಗೆ ರೂಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ಸ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದು ನಿಜವಾದುದಲ್ಲ. ಅದರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಕೂಡ ಇವೆ. ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ರೂಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ಸ್ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಸಹ ಇವೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ರೂಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂತ್ರಿಗಳು ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ.ಗೆ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Just now the Chair gave a ruling that no matter which was referred to in the no-confidence motion should be referred to by the Deputy Minister, but he is referring to it.

Mr. SPEAKER.—I have not given that ruling. It must have been referred to in some amendment. I only said that he should not make a reference to the no-confidence motion and that without making any reference to that he can explain the position of the Government.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I was the only person who spoke about this on the no-confidence motion. Nobody referred to this in the discussion on the Governor's Address.

Mr. SPEAKER.—My ruling is that they need not make any reference to the no-confidence motion, but they can reply to the points referred to in the Governor's Address, in the amendments given by members to the motion of thanks and also in the speeches made in the course of the debate on the Governor's Address. The Minister is very well within his right to reply to the points with regard to the activities of the Road Transport Corporation.

Sri M. S. KRISHNAN.—You were pleased to rule that he could reply only to the points raised during the course of the debate on the Governor's Address, but the Deputy Minister is replying to the points raised during the debate on the no-confidence motion. This particular point was not referred to either in the amendments or in the speeches of members on the motion of thanks. You may please look into the records and allow him to refer to this only if you find that this point was referred to in the discussion on the Governor's Address by any member. I submit that till then you should not allow him to reply to this point.

Mr. SPEAKER.—There is no force in the point of order. The Hon. Deputy Minister may reply with regard to the working of the Road Transport Corporation.

Sri K. H. RANGANATH.—You may kindly see from the records whether these points were raised during the course of the debate on the Governor's Address and then only allow him to reply.

Mr. SPEAKER.—It is left to every Minister to choose the manner of his reply. Now the Deputy Minister can refer to the working of the Road Transport Corporation and fully explain Government's stand, but he should not make any reference to any speech made during the course of the no-confidence motion. Without making reference to that he can explain the working of the Road Transport Corporation.

4-00 P.M.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಬೋರಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದನಂತರ ಮುಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಇದರ ಚೇರ್‌ಮೆನ್ ಆಗಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನೆಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಒಬ್ಬ ಪೈಸ್ ಚೇರ್‌ಮೇನನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವನ್ನೆರಾ

ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ನಂದರ್ಭಗಳು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆ. ಮದ್ರಾಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಈ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಪರ್ಮಿಟ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ, ನಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು, ಅಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೋದರೆ ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Supposing a Minister goes for a Conference and he may not attend the meeting, but draws the T.A.?

Mr. SPEAKER.—The Hon. Minister is not yielding. Any time consumed for interruption, be he a Minister or a Member, will be at the expense of the Member speaking.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಬೋರಯ್ಯ.—ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ತುಂಬಾ ಖರ್ಚಾಬ್ದಾರಿಯಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ವಿಹಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ.ಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಕನ್‌ಸಲ್ಟೇಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಿಪೋರ್ಟು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪೋಸ್ಟು ಇದೆ, ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಡ್ವರ್ಟೈಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ಬಂವಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕರನ್ನು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡಿ.....

Sri K. H. PATIL.—Sir, may I bring to the notice of the Chair that Deputy Minister is reading something written by somebody else? There should not be one rule to the Opposition and another rule to the Treasury Bench.

Mr. SPEAKER.—The rule is that the Members should not read. But, there is exception in respect of Ministers. They can read from a written statement or a written document.

Sri H. C. BORIAH.—Sir, I am only referring and speaking. ಅವರಿಗೆ 750 ರೂಪಾಯಿ ಮೊದಲು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ನಂತರ ಕೇಡರ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ 1,500 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri H. N. NANJE GDWDA.—Sir, I rise to a Point of Order and my Point of Order is this. The Hon. Deputy Minister is saying regarding the appointment of the Chief Mechanical Engineer, which I referred to in the discussion on the 'No-confidence' motion. I alleged this particular instance, and I keep it with me. It is my privilege to see that I am not mistaken by the public. What I said was that in the interview the Government selected and helped their own henchmen. Please refer to page 1043 of the Mysore Civil List. What the Deputy Minister is saying is not in order. He is misleading this House, and his misleading the House is not in order.

Mr. SPEAKER.—The Hon. Member cannot intervene like that.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, you were kind enough to give a Ruling that no matter referred to, in the 'No-confidence' motion should be replied. Since they have replied, I think, we have got a right to challenge this selection. Serial Number 1 was drawing a salary of Rs. 800 and serial number 2, Rs. 720. Some others had also applied. Now the Minister says that it was done according to the Cadre and Recruitment Rules. They have helped their own henchmen.

Mr. SPEAKER.—I have heard the hon. Member. I do not find any force in his argument. I have allowed the Deputy Minister to speake about the working of the M.S.R.T.C. But the Hon. Minister should not rfere to the points in the 'No-confidence' motion.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಬೋರಯ್ಯ.—ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರುಗಳು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ, ರೂಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಶನ್ಸ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ .ಸಿ. ಯವರು ನಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ನಡಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ವರ್ಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಡಳಿತದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಹ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವ ಏಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಫ್ಯಾನ್ಸೀಸ್ ಉಪಯೋಗಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಕೆಲವರನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 247 ಜನರನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ರೂಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಶನ್ಸ್ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೇ ವಿನಹ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಪುನಃ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇ ವಿನಹ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಪದವಿಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಬಾಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೊಂಬಾಯಿಯ ದಯಾನಂದ್ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೀಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮದೇ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಲಾಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದು ನಿಜ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ 6. 24 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಟರ್ನ್ ಬರುತ್ತದೆ. 1967-68 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ 31 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪರಮಾನವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಡಳಿತದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ದೋಷಾರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಏನಾದರೂ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಆ ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಯವರು ಒಂದು ಪೈಸ್ ಅನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನಮಗೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಅದು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಆಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳ ಬ್ರೇಕ್ ಡೌನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 1967-68 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 26 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬ್ರೇಕ್ ಡೌನ್

ಇದೆ. 1965–66 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 34 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬ್ರೇಕ್‌ಡೌನ್ ಇತ್ತು, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು 26 ಪರ್ಸೆಂಟಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪುಟ್ಟ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಬೇಲೂರು ಮತ್ತು ಹಳೇಬೀಡುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೆವಿಲಿಯನ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ರೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್ ಅನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕನ್ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ರೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಹಳೇಬೀಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟಿ. ಬಿ. ಇದೆ. ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಬೊರೇಗೌಡರು ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ 6 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ಬಂದರೆ ಅವರು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ವಿಚಾರ ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಆಯಿತು.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಗುರುತರವಾದ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹೋದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಾಣಲೂ ಇಲ್ಲ, ಎದುರುಬದುರು ಬರಲೂ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದೆ ಎಂದು ಏನು ಅವರು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಬಹಳ ದುರ್ದೈವ ಸಂಗತಿ. ನಾನು ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ರಿಜರ್ವ್ ಪೋಲೀಸ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನಾನು ರಿಜರ್ವ್ ಪೋಲೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ ಆಮೇಲೆ ನಾನು ಜನಗಳ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮರ್ಯಾದೆ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೇ ಓಟುಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಮರ್ಯಾದೆ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅಂಥಾ ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕ್ರಮಗಳು ಇವೆ. 1947 ರಿಂದ 1968 ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಗಳ ಕಾಲು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಜಾ ಯ ಮಾತು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಹಾಗೆ ಏನೂ ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಜನಗಳ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ ನಾವು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸ್ಯಾಮಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. ಏನೂ ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲದವರೂ ಎಂದರೆ ಏನು? ಈ ಪದವನ್ನು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೇ?

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Leader of the Opposition has taken objection to the word "Bandawala illadavaru" used by the Deputy Minister. The Members of the opposition have used more serious words than that. They should not be touchy about these things.

SRI K. H. RANGANATH.—If the House wants I can get those people to whom he has approached. He visited Chikkasiddavvanahalli. He says with some emotion that he has done so. I was in that Hobli during election. Mr. Siddaveerappa may not be available now. When he is

(SRI K. H. RANGANATH)

absent, he wants to make use of this occasion. I know the villages to where he had gone. He has made such appeal to those people.

Sri D. B. KALMANKAR.—He is misleading the House.

Mr. SPEAKER.—The Rule says that unless the hon'ble Member speaking yields, nobody should intervene ; but on the other hand every member is bound to hear him whether he speaks sensibly or insensibly. This is the type of outlook every hon'ble Member should have. Opinions may differ and that is altogether a different thing. I request the hon'ble Member not to interupt him even if he says anything wrong.

I have heard Hon'ble Member Mr. Vatal Nagaraj using words like "papa" and all that. But the other day when the Hon. Minister of State Mr. Shankar Rao uttered the word "O ho" serious objection was taken by some Members. Therefore, I would request the hon'ble Members to avoid using such words hereafter.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮಾತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Deputy Minister has the right to speak and every hon'ble Member is bound to hear his speech whether it is relevant or irrelevant.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಬೋರಯ್ಯ.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಏನಾದರು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಾವು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನುಮ್ಮನೆ ಇರಬೇಕು.

(Several members rose to speak)

Mr. SPEAKER.—I have requested the hon'ble Members not to interrupt the Hon. Deputy Minister unnecessarily. Now the Hon. Deputy Minister may please proceed with his reply.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಬೋರಯ್ಯ.—ಅನಂತರ ಕೊಳಹಾಳ್ ಗ್ರಾಮದ ಜನರನ್ನು ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

> "ಅವರು ಅಲ್ಲ ಜನಗಳನ್ನು ಓಟುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಣ್ಣಯ್ಯ, ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಎಂದು ಅವರ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಅಲ್ಲ ನನ್ನ ಲಿಂಗ ಕೂಡ ನಿನ್ನ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೇ ಓಟು ಕೊಡಿ"

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಲಿಂಗಧಾರಿಯೇ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಯಾರ ಕಾಲನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

Sri K. H. RANGANATH.—Sir, the Hon'ble Deputy Minister is addressing individual members and not to the Chair.

Mr. SPEAKER.—There should be no interruption. I request the Hon'ble Deputy Minister to address the Chair. That rule applies to each and every member of this House.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಬೋರಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲ ನಡೆದಿರುವ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು

ನೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು. ಆ ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು, ಇನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಟ್ಟು ನೀವು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

> ''ನನಗೆ ಓಟು ಕೊಡಿ, ಆಮೇರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು''

ಯಾರೊಬ್ಬರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರು ಈ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಭಯಗ್ರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರು. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಏನಾದರು ತೊಂದರೆ ಬಂದರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ. ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆನೇ ಹೊರತು ಮತ್ತ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಹ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಜನರಿಗೆ ಏನಾದರು ತೊಂದರೆ ಯಾದರೆ ಸರಕಾರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

> ''ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೋ. ಚಿ. ಬೋರಯ್ಯನವರ ಶಕ್ತಿ, ಮತ್ತಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ'' ಎಂದು.

ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜನರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದೆಂದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು. ಕಾನೂನು ಅಧಿಕಾರ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂದು ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನರನ್ನು ಹಿಂಸೆಪಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

> ''ಇವ್ರೊತ್ತು ಇವರು ಜಾತಿಯೆಂಬ ವಿಷ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿಯ ದ್ವೇಷವನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ'' ಎಂಬುದಾಗಿ

ಯಾರಾದರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಲಿ. ವಿಷ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅವರು ಜಾತಿಯ ವಿಷಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಊಟಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಜಾತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರುವುದು ನೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಪ್ರಚಾರ 1945 ರಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದರೆ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

> '' ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಿರ್ವಾ ಒರೆ ಮೇಲಿರುವ ಮೂರು ಗುಂಡುಗಳ ಹಾಗೆ ಜಾತಿ, ದುಡ್ಡು ಮತ್ತು ಹೆಂಡ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ.....

ಎಂಬುದಾಗಿ. ಇದನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಮೂರನ್ನು ಯಾರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದರೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಹಾಗೂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಜನಾನುರಾಗಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್ (ನಗರಾಡಳಿತ ಶಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ವಂದನಾರ್ಪಣದ ನಿರ್ಣಯದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ನಗರಾಡಳಿತ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅ ನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲ ಪಾಠಗಳಿಗೂ ಈ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಬೇಗನೆ ಆದರೆ ನಗರದ ಜನರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಂದು ಇದು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಸರಕಾರ ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಹಣ ತರುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಯಾವಾಗ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈ ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವಾಸಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವಾಸಿಗಳ ಜನಜೀವನವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿಯಾದಂತಹ ಯೋಜನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಗ ಮಾಡಲು ಆಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಬಹುಭಾಗ ಕಾರ್ಯಗತ ವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ· ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಬೆಂಗಳೂರು—ಕೋಟೆ).—ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪೂರ್ಣಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೇನೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರ ಯಾವಾಗ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡರಾಗಿದೆ ಅವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಾಗಿ ಮೊದಲು ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಮಾಡಿದಾಗ 25 ಕೋಟಿ ಯವರೆಗೆ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಡಿಸೈನು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಹಾಗೂ ರೂಪಾಯಿನ ಅಪಮೌಲ್ಯವಾದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಇದರ ಯೋಜನೆ ಸುಮಾರು 38 ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಏರಿತು. 38 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ದವರು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಕೇಂದ್ರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು ಎಂದು ವಾಟರು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹಾಗೂ ಸರಕಾರದವರು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಮೂಲಕ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೇನೋ ಅವರಲ್ಲಿ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ವಾಟರು ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವ ರೊಡನೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಯಾರು ನೀರು ಬಳಸುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಕರ ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಹಣ ತರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಫ್ರೀ ಅರೋಯನ್ಸ್ ಎಂದು ಮೊದಲಿಂದ ಇತ್ತೋ ಆದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ವಾಟರು ಬೋರ್ಡಿನವರು ನೀರು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಬಳಸುವವರು ಯಾರು ಇದರಿಂದ ಬರುವ ರೆವೆನ್ಯೂ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ರೇಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಫ್ರೀ ಅರೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಒಪ್ಪದೇ ಇರುವ ಕಾರಣ ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ಆಮೇಲೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಾಟರು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದರು. ಇದರಂತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಎರಡು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ 16 ಮಿಲಿಯನ್ಸ್ ಗ್ಯಾಲನ್ನು ಗಳಷ್ಟು ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ 30 ಮಿಲಿಯನ್ಸ್ ಗ್ಯಾಲನ್ನು ಗಳಷ್ಟು ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡರಾಯಿತು. ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 22.32 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 30 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್‌ಗಳಷ್ಟು ನೀರು ಕೊಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಪೂರ್ತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ

ಹಾಗೂ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಯವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 430 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ವಾಟರು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟಿರುವಂತೆ 31-3-68ರ ವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 460.32 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಈ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಇದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಎರ್.ಐ.ಸಿ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡನೆ ಆರ್ಥಿಕ ಇರಾಖೆಯವರು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಎರ್.ಐ.ಸಿ. ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇದನ್ನು 1971-72 ರೊಳಗಾಗಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಾಸಿಗಳಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರವು ನಮ್ಮನ್ನೆ ಕರಭಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು, ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಕರಭಾರವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಡವೇ ಎಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಜನತೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಸುಂದರ ನಗರವಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ನಗರಗಳ ಬಡಾವಣೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸುಮಾರು 32 ಹಳ್ಳಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಲು ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಿ.ಡಬ್ಲು.ಡಿ. ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಪಿ.ಡಬ್ಲು.ಡಿ. ಮೂಲಕ

1964–65 ರಲ್ಲಿ	114 ಲಕ್ಷ
1965–66 ರಲ್ಲಿ	119 ಲಕ್ಷ
1966–67 ರಲ್ಲಿ	132 ಲಕ್ಷ
1967–68 ರಲ್ಲಿ	149 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—32 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ನಲ್ಲಿಗಳು ಹಾಗೂ ಎರಡೆರಡು ಕಕ್ಕಸುಗಳನ್ನಾದರೂ ಬೇಗನೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ. ಇನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ—

1964–65 ರಲ್ಲಿ	9.78 ಲಕ್ಷ
1965–66 ರಲ್ಲಿ	12.32 ಲಕ್ಷ
1966–67 ರಲ್ಲಿ	15.36 ಲಕ್ಷ
1967-68 ರಲ್ಲಿ	16.43 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆರ್ತ್‌ಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ

1964–65 ರಲ್ಲಿ	54.36 ಲಕ್ಷ
1965–66 ರಲ್ಲಿ	67.56 ಲಕ್ಷ
1966–67 ರಲ್ಲಿ	82.84 ಲಕ್ಷ
1967–68 ರಲ್ಲಿ	92.35 ಲಕ್ಷ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್)

ಈ ರೀತಿ ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯು ಡಿ. ನಲ್ಲಿ ಎಜುಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೆಲ್ತ್ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚು ಕರವನ್ನು ಹಾಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. 1967–68ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಪ್ರೊಫೆಷನ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮೊನ್ನೆ ಸ್ಟೇಕರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೂಡ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಜನತೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಸಾಕಷ್ಟು ರೋಡುಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆರು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ನರಸಿಂಹರಾಜ ರೋಡು, ಕೆಂಪೇಗೌಡ ರೋಡು, ಕೆಂಗರ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ರೋಡು ಸಿಲ್ಕ್‌ರೌಬಲಪಾರ್ಕು ರೋಡು, ಪೋನ್ಸ್ ಆಫೀನು ರೋಡು ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀ, ರೋಡು ಇವುಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಅದೇರೀತಿ ಇಲ್ಲುಮಿನೇಷನ್ ಆಫ್ ರೋಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದುವರೆಗೆ 24339 ಮರ್ಕುರಿ ವೇಪರ್ ಲೈಟನ್ನು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿನವರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ನಲುವಾಗಿ ಜಯಮಹಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನೆಷನ್, ರಾಜಾಜಿನಗರ, ನದಾಶಿವ ನಗರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 2 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 82 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಡಿಷನರ್ ಫೌಂಟೆನ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಹೆಲ್ತ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಗರದ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾಪಾಡಲು ಸುಮಾರು 377 ಅಡಿಷನರ್ ಸ್ವೀಪರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನೂ 38 ಮಾಲಿಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಎರಾಡಿಕೇಷನ್ ಆಫ್ ಮಲೇರಿಯಾ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಸ್ಕ್ವಿಟೋ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಹೆಚ್ಚು ಕರಭಾರ ಇಲ್ಲದೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಕೇರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನವರನ್ನು ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮೀಷನ್ನಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಬಂತು. ಮೈಸೂರು ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರಬ್ಸ್‌ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಅಪ್ರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿಗೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಿವೂ ಸಹ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಛೇಂಜ್‌ಗೆ ಬರೆದು ಲಸ್ಟ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ನೌಕರರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಅವಧಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು ತಪ್ಪು, ಅದು ನ್ಯಾಯಬಾಹಿರವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಆಮೇಲೆ 18 (1) ಕಲಂ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾಗಿ, ಘಟನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ನ್ಯಾಯಬಾಹಿರವಾದುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಅಯದಲ್ಲೇ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಜಿಲ್ಲೆ

ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗಳು ಎಲೆಕ್ಷೆನ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ನಗರ ಸಭೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ 21-11-1968ರಲ್ಲಿ ಡಿವಿಷನರ್ ಕಮೀಷನರು ಆ ನಗರ ಸಭೆಯ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಜುನಾವಣೆ ಮುಗಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರ ಮೇರೆ ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅಂದರೆ 31-2-1968ರ ಒಳಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ತಡೆ ಹಿಡಿದುದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಅವಧಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದು. ಅದೇರೀತಿ ಹರಿಹರ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಡಿವಿಷನರ್ ಕಮಿಷನರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮತ್ತು ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟನು. ಆರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ 15 ದಿವಸ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕ್ಕು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಪುರಸಭೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ಫೆಬ್ರುವರಿ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಜುನಾವಣೆ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಅವಧಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಜನವರಿ 15 ರಿಂದ ಫೆಬ್ರುವರಿ 15 ರ ಒಳಗೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮತ್ತು ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಜಾನತ್ತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಕೌನ್ಸಿರ್ ಅರಿಸಿ ಬಂದನಂತರ, ಪುರಸಭೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ನ್ಯೆತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಂಡು ಕಾನೂನು 18 (1)ರ ಪ್ರಕಾರ ಹರಿಹರದ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿರ್ ಅವಧಿಯನ್ನು 6 ತಿಂಗಳತನಕ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದರೂ, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮತ್ತು ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ತಿಂಗಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಯಾವಾಗ ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲು ನಾನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಪರ್‌ಸೆಷನ್ ಪೀರಿಯಡ್‌ನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಎಲೆಕ್ಷನನ್ನು ಜೂನ್, ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನಾಲು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಯುನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri G. DUGGAPPA (Bharamasagara).—The term of the Municipal Council, Chitradurga was extended for the second time. I know of course, that the Government have powers under Section 18 (1). The Government have ample powers. The Government have extended the life of the Municipal Council at a time when 13, out of 20 Municipal Councillors, made a representation to the Minister that the present President had done so many misdeeds and the Minister might visit the place with one of the officers and verify for himself about the truthfulness of the allegations made against some Councillors and the President. The President has not cared to call monthly meetings for nearly five months. In the face of that situation, the Government took a decision to extend the life of the Municipal Council for another six months. I request the hon. Minister to tell us whether the Government was right in extending the life of such a Council and whether his action was really warranted.

Sri B. M. PATIL.—I desire to submit that the petition of 13 members referred to by the hon. Member, was not received by the Government; nor has it come to the notice of the Government that there have been grave allegations against the Municipal Council and its President. If there are any allegations and if they are brought to the notice of Government, certainly Government would look into them and take proper action. Merely because there is a statement that there are allegations, Government cannot stop extending the life of the Municipal Council. The Municipal Council is a democratic institution and in the interest of the citizens of the town it has to function democratically. So accordingly Government have extended the term of the Council.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ದೋರಣೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ, ಸಂತೋಷ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಏನು ಖರ್ಚಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೂ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಕೊಡದೆ ಇರುವಾಗಲೂ ಏಕೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ಸ್ಕೀಮು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಸೀಲನೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ 32 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ 1969-70ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದೇ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಾಂಟ್‌ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಉಚಿತ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ 1969ನೇ ಜನವರಿ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾಗಿ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ? ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಕೋತಿಗಳಿಗೆ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಸೊಳ್ಳೆ, ನಾಯಿ ಇಲಿ, ಇವುಗಳಿಗೂ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಉಚಿತ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟು ನೀರು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಜನತೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿವೆ. ಇದನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸೊಳ್ಳೆ ನಿವಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮಾರು ನಾರ್ಕೈದು ದಿವಸಗಳವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಂಥ ಬಹಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೆ. ಅವರ ವಿಚಾರಗಳು, ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು, ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಸದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಹೊಸದು. ಇದರ

ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಹೊಸದೂ ಎತ್ತರಬಹುದು. ಹೊರತಾಗಿ ಉಳಿದ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲ 1962ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹೋದ ಸಲ ಈ ಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸೀಸನರ್ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದುವು, ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಜನತೆಗೆ ಕೆಲಸವಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಒಂದು ತರಹ ಹಾಹಾಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಇದ್ದಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಇಲ್ಲಿ ಆದಾಗ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತ ನಾನು ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳೇನೇ ಇರಲಿ ಜನ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದು ಬೇಡ, ಏನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅತಂಕ ಬಂದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಜನತೆಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಲಾರದಂಥ ಮತ್ತು ಏನು ಕಷ್ಟವಿದೆ ಅದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಏನೇನು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು, ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆಯುವಾಗ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯದೆ ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಅದರ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕಲಾರದೆ ಹಣ ಪೋಲಾಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಾಗ, ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಹಂಚಿ, ಈ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ಎಂಟು, ಒಂಬತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಟೀಂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಗ್ರಾಂಟಿನ ರೂಪವಾಗಿ, ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸರಕಾರದವರು ತುಂಬಾ ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

5-00 P.M.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಆಗದೆ ಏಂತುಹೋಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ಮುಂದೆಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ, ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪದೇಪದೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹುಶಃ ಹೋದ ಸಲ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಶಯವಿತ್ತು, ಬಹುಶಃ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಇಂಥ ಹಾಹಾಕಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರುವಾಗ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾನು ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಏನೇ ಬರಲಿ, ಕಷ್ಟವೇನೇ ಬರಲಿ, ಪ್ರಸಂಗವೇನೇ ಬರಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ದಿವಸ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದೀ ನಂಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಕೆಲವಾರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಂದ ಸ್ವೇ ಆರ್ಡರು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹೊಸದಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ನಂಸ್ಥಾನಾಮಳಿ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್)

3006 ಇದೆ. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 80 ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರಾಗಿದೆ, ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಆ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರು ಪೆಟೀಟ್ ಆದಮೇಲೆ ಅಥವ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೇಸುಗಳ ಖುರಾಪೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವುದು. ಈಗ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿರುವುದರ ಪೈಕಿ 2037 ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವರಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ಸ್ 586 ಜನ, ಪಿ.ಎಸ್.ಪಿ. 133 ಜನ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷದವರು 39 ಜನ, ಎಸ್.ಎಸ್.ಪಿ. 50 ಜನ, ಜನಸಂಘ 5 ಜನ, ರೈತಪಕ್ಷ 11 ಜನ, ಕಮ್ಯೂನಿಷ್ಟ್ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರೋಕಯ್ಯನಾಯಕ್ (ವೀರಾಜಪೇಟೆ).—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ನರ್. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ವಿರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ 8 ಜನ ಆರಿಸಿಬಂದಿದ್ದಾರೆ, 6 ಜನ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ನನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ವಿರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿದೆ, ಇನ್ನರ್ಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರೋಕಯ್ಯನಾಯಕ್.—ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿರುವ ಕಡೆಯ ವಿಚಾರ ನಾನು ಹೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತಪ್ಪು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರುವುದನ್ನು ಏಕೆ ಓದುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ತಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀರ್.—ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಮಾನ್ಯ ನಭೆಗೆ ನನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದರಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನತ ಪಕ್ಷ 9 ಜನ, ಎಂ.ಇ.ಎಸ್. 45 ಜನ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. 171 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಅಂಕಿಗಳು ಕೆಲವು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ನಮಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಗೆ ಇರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ಕನ್ನು ಏಸ್‌ಲೇಡ್ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿಅಂಶ ಕೊಡಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—There is no force in the point of order.

Sri K. H. PATIL.—The facts as revealed by the Chief Minister are incorrect and he is giving incorrect facts with a view to mesleading the House. We belonging to the Janatha Paksha have got figures which differ from the figure given by the Chief Minister regarding Janatha Paksha. The same may be the case with other parties also. Let him therefore satisfy himself as to the correctness of the figures before revealing them to the House. I do not say that it is the mistake of Sri Veerendra Patil. His officers are in the habit of submitting such incorrect facts. So, let him not mislead the House.

Mr. SPEAKER.—Frivolous points of order should not be raised. They can be raised only where there is a breach of a rule or procedure and not otherwise.

Sri K. H. PATIL.—If there is any disorder, I can draw the attention of the Chair to it.

Mr. SPEAKER.—Disorder means disturbance of the peace in the House.

Sri V. N. PATIL (Humnabad).—During Taluk Board elections, time and again it was assured that these elections are not on party basis. The Congress Party was not allotted any specific symbol and subsequently it was allotted. The P.S.P. was also not given any particular symbol; so also the Communist party. Most of the candidates belong to one political party or the other. So, this statement is incomplete. Without getting sufficient material it is likely to mislead the Chief Minister himself more than the House. From our party, more than 11 members have been elected.

Mr. SPEAKER.—Hon. Members have raised points of order which are not at all points of order. In the name of points of order they have taken the opportunity to make short speeches that is not the purpose with which points of order are raised. I request hon. Members not to raise such points of order and waste the time of the House. I cannot direct a Minister to make a speech in a particular manner or give certain facts as disired by hon. Members. He is entitled to make his speech in any manner he likes.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನರಿಯುಲ್ಲ ಅದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದದ್ದು ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 580 ಜನ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಟ್ಸ್ ಅಂತ ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸನ್ನು ಸೆಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟುಗಳನ್ನು ಸೆಟ್ ಅಪ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪಾರ್ಟಿ ಸಿಂಬರ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಅಫೀಸರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿದಂತಹ ಅಂಕಿಅಂಶ ಇದು. ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪದೋಷ ಇದರೆ, ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಬಂದಂತಹ ವರದಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು 171 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು 140—141 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೇಸ್‌ನ ವಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಹಶಃ 4 ಪಿ ಎಸ್ ಪಿ, 4 ಎಸ್ ಎಸ್ ಪಿ ಕೆಲವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ 8—9 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಚುನಾವಣೆಯಾದರೂ ಇವತ್ತು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲ ಜನತೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ—ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ,

Sri S. SIVAPPA.—What is the percentage of votes polled by the Congress? At least that may be given.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಓಟು ಪೋರ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆ ಅಂಕಿಅಂಶವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸು ವುದರಲ್ಲಿ ಅಪೊಸಿಷನ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೆ ನನ್ನ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್‌ಮತ್ತು ನನ್ನ ಪಾರ್ಟಿಯ ಇಂಟರೆಸ್ಟೂ ಕೂಡ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಈಗ ನಾನು ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ರುಚಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿಸುವಂತಹದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು. ಆದರೂ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಇದೆ. ನಾನೇನು ಮಾಡಲ ದುರ್ದೈವ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಹಿಯಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ನಾನೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ 100 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಕ್ಸೆಸ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾನ್ಯರಶೆಟ್ಟಿ.—ಶಿಗ್ಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಹೆಂಡಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಯಿತು ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರೂಲ್ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೆಂಬರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಬೇಕು. ಈ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರಿಗೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ ನಂತರ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರೂರ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕು, ಈಗ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I want to offer a personal explanation. Unfortunately, I was not present when the Hon. Deputy Minister was replying.

Mr. SPEAKER.—I shall give you an opportunity to the hon. member for personal explanation, later on.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I shall be much obliged if I get a copy of what he has said.

Mr. SPEAKER.—That will be supplied to him.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದರೆ 580 ಜನ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ಸ್ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹಾಗೊಂದುವೇಳೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರ ಬಲ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ವೈಜ್ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಟೈಲ್ ಮಾಡಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹಾಗೇ ಆ ಚುನಾವಣೆಗಳಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಂಚಲಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಶಬ್ದ ಬರುತ್ತೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತವರೆಲ್ಲಾ ಸೋತರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ ಅನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲಿದೆ ? ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆದವು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆನು. ಹಾಗೆ ಕೇಳತಕದ್ದು ನನ್ನ ವಾಡಿಕೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದವರು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗಾಯಿತು, ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಚನ್ನರಾಯ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೆಜಾರ್ಟಿ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂತ ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಓಟರುಗಳಿಗೆ ಹೆಂಡ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರ್ತಿ ಜನತೆ ಇಂಥವರನ್ನು ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದ ಮೇಲೆ ಆ ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲಗೇ ಮುಗಿಯಿತು. ಅದನ್ನು ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಲಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನತೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಮತ್ತೆ ನಾವು ಮರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಕುಂಟು ನೆಪವಾದೀತು. ಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಕುಂಟು ನೆಪಗಳನ್ನು ಎತ್ತಬಾರದು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಅನೇಕರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ, ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೋಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ಸರಾಯಿಗಳನ್ನು ಕುಡಿಸಿ

ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜನತೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ತಲೆಬಾಗಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಲಿ ಆರಿಸಿಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ನೀವು ಜನತೆಗೆ 2–3 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಲಂಚದ. ಬಲದಮೇಲೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರು ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವನು ನಾನು. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಆಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಯಾವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಯಾವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಆ ಕಾಲ ನೋಡಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಬಹುಮತದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಫೇರಾಗಿವೆ—ಎಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚನಾವಣೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಫೇರಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯನೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ).—ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಂಸ ಹೆಂಡ-ಸಾರಾಯಿಗಳಿಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

Sri K. PUTTASWAMY.—The voters are being unnecessarily degraded

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜನರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಬೆದರಿಸಿ ಓಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡರು

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಾಮಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸಿ ಪ್ರೋಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳತಕದ್ದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದಮಾತು. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಕಾರ್ಯಗಳು ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಹಣದ ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳೂ ಆಡಿಟ್ಟಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಬಳಿಸಲಾಯಿತು ಅನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಜನರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಯ್ಯಾರ್ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಪೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ಯೆ ಹಾಕಿದವನೇ ಅಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಮ್ಯಾನ್‌ಡೇಟನ್ನು ಕೊಡರಾಗಿತ್ತು ಅದಾದ ನಂತರ ಅವರು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅವರವರ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿಯ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದರು. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾದವು. ನಾನು ಆಗ ಒಂದು ರಿಮೈಂಡರನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ. ಆಗ ಕೆಲವರು ನಿನಗೇನು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹಾಲ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ರಿಮೈಂಡರನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈಗತಾನೇ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವರು ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಧೃಡಪಡಿಸಲು ತಾವು ನಾಳೆಯೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಮನೂದೆಯನ್ನು ತನ್ನಿ. ಅದರಲ್ಲಿ 1947 ರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರಿದ್ದರು, ಅನಂತರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಯಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರು ಅನ್ನತಕ್ಕವರ ಹಾಗೂ ಯಾರು ಯಾರು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು ಎಂಬುವವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತು ಮಾಡಿ ತನ್ನಿ. ತಮಗೆ ಆಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಯಾರು ಯಾರು ಕಂಪ್ಲೆಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ನೀವು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ನೀವೆನೇ ಕೇಳಿದಿರಿ—ನಾನೂ ಕೊಟ್ಟೆ. ಆದರೆ ಆ ನಿಮ್ಮ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 76 ಜನರು ಯಾರುಯಾರು ಅವರ ಹೆಸರುಗಳೇನು ? ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ತಾವು ಬಯಲಿಗಿಡಿ. ಅವರು ವಿಷಯುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಜನರು ನೋಡಲು. ಆದರೆ ಇದೇ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ)

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಶಿಗ್ಗಾವಿಯ ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಕಡೆ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ಏನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಾದಾ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಎಂಕ್ವೈರಿಗಳೂ ಮುಗಿದಿವೆ ಎಂದು, ಒಂದೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿರಲಿ. ತಪ್ಪುಮಾಡಿರತಕ್ಕವನು ಅವನು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ—ಅವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಲೇ ಬೇಕು. ಉಪ್ಪು ತಿಂದವನು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲೇ ಬೇಕು.

5-30 P.M.

ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿಯಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಇಂತಹ ಪುರಾಣಗಳು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಯಾವುದೂ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ; ನಾವು ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ. ಅದರ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಈ ಪುರಾಣ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಬತ್ತೆಡ್ ಸ್ವೀಚ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಡಿ. ನೀವು ಇಂದು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡ್ದಿರೂ ಅದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Hon. Chief Minister has raised a very important issue which requires some clarification.

Mr. SPEAKER.—The hon. member may please be brief.

†Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is purely a personal explanation. He said that he has done this only on the mandate from this House. That is an incorrect statement. This House did not give mandate. I have gone through the proceedings. Mr. Nijalingappa announced that he would call for the records from the members who were in power. Mr. Nijalingappa has made a policy statement. He acted in the capacity of a Chief Minister. You are also acting as Chief Minister of the Mysore State. If any Government functions, it should function only according to rule of law. On the basis or rules, one should act Under whose authority you are calling for the information ? You are trading on an incorrect falsehood. If you had followed the rules of procedure, I would have been very happy to submit whatever information you required. But tell me under what article you want to do that ? Under whose authority you want to assess the correctness of assets and liabilities ? Which is the agency and under what provision of law that agency functions ? This is what I wanted to ask. When Sri Nanje Gowda brought a Bill for the purpose of constituting an Authority to enquire into all these things, you advised the Governor not to give his consent to move the Bill. When the Lokpal institution was sought to be introduced in this State, you said 'No'. You do not Want the Commission for enquiry.

Mr. SPEAKER.—The hon. member has already taken 5 to 6 minutes. Much time should not be taken for interruption or clarification

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to be brief if I am not interrupted. At every stage you are ringing the Bell. The Chief

Minister will please enlighten us what exactly the scheme is in his mind. We want to know whether you are going to order a Commission of enquiry to assess the assets and liabilities of the people including myself. Next point is what have you done with regard to the assets and liabilities that have been received by you. I want to ask why you opposed the Lokpal institution ? Why you advised the Governor not to permit the motion that was brought by Mr. Nanje Gowda ? We are prepared to take a challenge if the Commission of Enquiry shall be instituted as Mr. Siddaveerappa said, to enquire into the assets and liabilities of the Members. This is a challenge to the Chief Minister. If he institute an enquiry Commissisn, I will be the first man to subject myself to it.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದೇ ರೋನಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೇಳಿದಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚಾಲೆಂಜ್‌ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸಲಹೆಮಾಡಿದ್ದರಮೇರೆ ಆಗಿದ್ದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಗದ ಬರೆದರು. ಆ ರೀತಿ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅಂತಹವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾತ ನಾಡಬಹುದು. ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಯಾರು ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ನೀವು ನುಂಗಿದ್ದೀರಿ. ಇಂದು ನಾನು ಈ ದೂರನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ? you are carrupt, I Can prove it.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ಅದೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ರೆವಿ ಪ್ರೈಸ್ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಈಗಾಗಲೇ 5 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಇವರಿಗೆ 5 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ಸಾಲಲಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಏನು ಆಧಾರಗಳಿವೆ ? ರೆವಿ ಪ್ರೈಸನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೆಲ್ಲಿಂಗ್ ಪ್ರೈಸನ್ನೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮರ್ಸ್ ಯಾರು ಇದಾರೋ, ಯಾರು ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರೋ, ಯಾರು ಖಾಸಗೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರರಾಗಿದ್ದಾರೋ, ಯಾರು ಅರ್ಬನ್ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಇದ್ದಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫೇಯರ್ಸ್ ಹಣದಿಂದ ಸಬ್ಸಿಡೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅರ್ಬನ್‌ಏರಿಯಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಅಂತಹವರು ಕೇವಲ ಸೇಕಡ 15ರಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ಸೇಕಡ 85 ಜನರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇವರಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಥೋರಣ್ ಏನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ನೋ ರಾಸ್, ನೋ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇರೆ ಮಾರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಭ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ. ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೆವಿ ಪ್ರೈಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮರ್ಸ್ ಪ್ರೈಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 5 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರದ ಹಾನಿ ಯಾಗಬಾರದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಆಗಬಾರದು.

ಎರಡನೆಯ ವಿಚಾರ ಫ್ರಿ ಅಲವೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ವಾಟರ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರಿಜ್ರೊಸ್ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಇಫೆಕ್ಟ್‌ಂದ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಇದು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ನಾನು ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳುವುದು, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಏನು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಫ್ರೀ ಅಲವೆನ್ಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫ್ರೀ ಅಲವೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಶನಿನವರು ಸುಮಾರು 90 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಾಟರ್

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಏನು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ರಿಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಎಫೆಕ್ಟಿಂದ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಆವರಿಗೆ ಟರ್ಮ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟೆವು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೆ, ಅದರ ಚೇರ್‌ಮೆನ್‌ರಾದ ಫೋರ್ಡ್‌ಯವರನ್ನ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರ ಯಾವಾಗಿನಿಂದ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನೀವು ಏನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು—ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು, ಅಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ದಿನದಿಂದ, ಹೇಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬೇಕಾದರೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಈಗ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಫ್ರೀ ಅಲವೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೂ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಶನಿನವರು ತುಂಬಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಯಾವುದೂ ನಮ್ಮ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಹೊಗ್ಯೆನಕರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಹೊಗ್ಯೆನಕಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಜಾಯಿಂಟ್ ವೆಂಚರಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಬೇಕೇ ಹೊರತು, ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಕಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ; ಅದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರದ ಸಂಶಯವನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲಿಂದ, ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರಾಟರಿ ಸ್ಕೀಂನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯದ್ದು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅವರು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ

ಮುಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಬಂತು. ಬಹುತಃ ಈ ಒಂದು ರೀತಿ ಹೇಳುವ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸಂಖ್ಯೆ ಈಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸುಮಾರು 1956–57ರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಒಂದು ಕಾಲ ಇತ್ತು—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ 2–3 ಜನರು ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಹಳ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇವೇ ವಾತಾವರಣ ಮುಂದುವರೆದ ನಂತರ ಕೆಲವು ಸಮಯಗಳ ನಂತರ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೇಯದಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಯಾರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಒಂದು ಕಹಿ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ, ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈಗ ಅದು ಅವ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕರಪ್ಶನ್ ಇದೆ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕರಪ್ಶನ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನೆಂದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ನಾನು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಎಂಟು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕರಪ್ಷನ್ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೋಗ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡ ರೋಗವಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈಗ ನಾನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕರಪ್ಶನ್ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—At least they had the courage to appoint Commissions to enquire, in Bihar and Orissa States.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕರಪ್‌ಶನ್ ಯಾವ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು, ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಕರಪ್‌ಶನ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಡಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಶನರ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಶನರುಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಗಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಕರಪಷನ್ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಇತ್ತೀಚಿನ 6–7 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವಂಥವರು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದಂತಹ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಮಾಯ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವ ವಿಷಯ ಇದಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ 7-8 ತಿಂಗಳಿಂದ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇದ್ದಂತಹ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ತೊಡಗಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನವಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ರೂರ್ಸ್‌ಗಳು ಯಾವಾಗಲೋ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದಂಥಾದ್ದು ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದನ್ನು ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಕ್ರೀನಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಕ್ರೀನಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕೆಲಸ ಏನು ಎಂದರೆ ಯಾರು ಯಾರು ಅಧಿಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಯಾರು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೋ, ಯಾರ ಯಾರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಇದೆಯೋ, ಯಾರು ಯಾರು ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಆ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಸ್ಕ್ರೀನ್ ಮಾಡಿ 50 ವರ್ಷಕ್ಕೇ ರಿಟೈರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅದಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೆಸ್ಟಿ, ಇಂಟಿಗ್ರಿಟಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಯಾರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ, ನಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಹೊರೆಯಾಗುವಂಥವರು ಇರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು, ಕಂಪಲ್ಸರಿ ರಿಟೈರ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ ಏನಾದರೂ ಜನಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ತಲಪಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಸ್ಕೇಟನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀರುಬರುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಜಾಗರ್ಫಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇರುವುದು ಅದಕ್ಕೆ 80 ಮೈಲಿ ದೂರವಲ್ಲಿ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕೈ ಒಡ್ಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ, ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಯಾವ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕೋ ಆ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್‌ವಿಂಗಡನೆ ಆದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 6-7

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸುದ್ದೆವಿಂದ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಾತಾವರಣ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಅನೇಕರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊರಗಡೆಯವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದೇನೂ ನಾವು ಇಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮವರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮವರು ಯಾರು ಹಾಗೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ರೆಸ್‌ಪಾನ್ಸ್ ಬಂತು. ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಲೈಸನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟತಕ್ಷಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಾವು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಯಾರ ಹತ್ತಿರವೂ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾವೇ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹಣದ್ದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಂದು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನ್‌ಸ್ಕಿಲ್ಡ್ ಅನ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ 1.45,000 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್‌ಗಳು 82,000 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು 1200 ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಡಿಪ್ಲೊಮೋ ಹೋಲ್ಡರುಗಳು 5-6 ಸಾವಿರ ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರತಿಫಲ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇವೊತ್ತು ನಾನು ಹೇಳುವಂಥಾದ್ದು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಆರ್ಬನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯ ಇದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮದ್ರಾಸಾಗಲೀ, ಕಲ್ಕತ್ತವಾಗಲೀ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಆಗಲೀ, ಅಲ್ಲಿಯವರು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು 500 ಕೋಟಿ, 600 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಆದಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. 2,000 ಟಿಕ್ ಕ್ರಷಿಂಗ್ ಕ್ಯಪಾಸಿಟಿ ಇರುವ ಷುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. 2,500 ಟಿಕ್ ಕ್ರಷಿಂಗ್ ಕ್ಯಪಾಸಿಟಿ ಇರುವ ಷುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಿಂದ 85 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. 2½ ಯಿಂದ 3 ಕೋಟಿ ಟನ್ ಕ್ರಷಿಂಗ್ ಕ್ಯಪಾಸಿಟಿ ಇರುವ ಷುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ವರಮಾನ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಕೆಲವು ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವು ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಯಾವ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನಷ್ಟವಾಗತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೂಲಕವೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಮುಖಾಂತರ ಅದನ್ನು ತುಂಬುಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಲಾಸ್ ಆಗದಂತೆ ಯಾವರೀತಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಯಾರಿಗೋ ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪಿತೂರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

6-00 P.M.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲಾಸ್ ತೋರಿಸಿ ಯಾರಿಗೂ ಮಾರಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿ ಹಾಕಕೊಂಡು ನೋಡಿದಾಗ ಜಗತ್ತು ಆ ಗ್ಲಾಸ್‌ನ ಬಣ್ಣದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅನೇಕ ತರಹದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಲಾಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆರ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರಿಗೋ ಮಾರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಲಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡನ್ನು ಮಾರಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ರೆಂಕೋ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿಯವರು ಏನೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ತಾವಾದರೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ಇವರು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರ ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ರೆಂಕೋ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಾಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕಾಸ್ಟ್ ಪ್ರೈಸ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾಸ್ಟ್ ಪ್ರೈಸ್‌ಗೆ ಮಾರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಬೆಂಗಳೂರ್ ಹಾಲಿನ ಡೈರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕೋಟಿ 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಈಗ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಾಸ್ ಆಗಿದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ನುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವವರು ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಲಾಸ್ ಆಗುವುದು ಆಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಡೈರಕ್ಟರನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾವ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಒಂದು ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಲಾಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಟಾಟಾ ಕಂಪನಿಯವರು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿಲ್ಲವೆ, ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನಡೆಸಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಅದರ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಾಸ್ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇನೇ ಹೊರತು ನಾನು ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

Sri M. S. KRISHNAN.—Are you prepared to see that a committee of this House is constituted to go into the working of these industries owned by the Government ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಕಡೆಯ 7—8 ಜನರನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ 4 ಜನ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಯಾರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಟೀಕೆಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡುವುದು ಸಲ್ಲದು. ನಾನು ನೆಂಕೆಂಡ್ ಓರಿಯೆಂಟೇಷನ್ ಸೆಮಿನಾರನಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾಂತರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದರ ಒಂದು ಕಾಪಿ ಇಲ್ಲದೆ. ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಿಲುವು ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಯಾರಾದರೂ ಸ್ವಾರ್ಥದ ನಿಲುವಾಗಿ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಈ ಕಡೆಗೆ 3—4 ಜನ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಿಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್‌ಕಂಡಿಷನಲ್ ಆಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಸ್ವತಂತ್ರರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಹೇಳುವವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತಾವಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜನರು ಅವರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೇಸ್‌ನಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬಂದವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದರೆ ಅದು ತ್ಯಾಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹೌದು ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಡೆಯ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮೊದಲು ತಾವೇ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿರುವವರು ಸ್ವತಂತ್ರರಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಯಿ ಅವರುಗಳು ಒಂದೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಅವರುಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರರಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರನ್ನು ತಾವು ಉಪಮುಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಗೂಟದ ಕಾರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿರುವರು ಸ್ವಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಧ್ಯೇಯ, ಶಿಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇವರುಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಸೇರಿರುವುದು ಜನರಿಗೆ ಪಾಪ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಓಟು ಮಾಡಿ ಇವರನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಮತ್ತೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್‌ನಿಂದ ನಿಂತು ಬೇಕಾದರೆ ಗೆದ್ದು ಬರಲಿ.

(ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಿದರು.)

Mr. SPEAKER.—Hon. Members should hear each other with respect. They may offer their comments when they get their chance. I therefore request members not to interrupt.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಪೂರ್ತಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನೂ ಅವರು ಕೇಳಬೇಕು ! ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ಪೀಚುಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

This is what I stated in my inaugural address to the Orientation Seminar for state Legislators held in Bangalore recently.—

> "One other matter, which is uppermost in my mind is the malady of defection. This is happing in some states and made all of us sore. The psychology of defection has to be deeply gone into. I feel and agree with those who have said times without number, that these defections are done more for gaining power".

(Sri H. B. Jwalaniah rose)

Mr. SPEAKER.—I request Sri Jwalaniah, to sit down. When I am standing, no hon. member can stand. I am not concerned which party is in power and which party is in opposition. I am concerned with the procedure in this House. I want every member to be heard with due attention without interruption. The member need not be agitated. He may take the floor on some other occasion and criticise them that will be all right, If the Hon. Chief Minister yields, I have no objection for Sivappa, to intervene. But, I find the Hon. Chief Minister is not yielding. So, there should not be any interruptions.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ,—ಸ್ವಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಚುನಾವಣೆ ಯಾದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಪೀಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದರ ಕಾಪಿ ನನ್ನ ಕಡೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ನಂಬುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಅವರಿಗೆ 52 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರು, ಅದ ಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಬಂದರು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ತಾವು ಏನೇನು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರೋ ಅವೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಾವು ಕೇಳಲೇ ಬೇಕು. ಇದರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದ ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ, ತಾವು ಡಿಫೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಿಲುವು ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾ ದುದೇನಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಗೆ ಬಂದರು ಎಂದು ತಾವೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅನೇಕರು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟಿರುವವರು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೀರಿ. ಅನೇಕ ಜನರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೇಸ್ಸು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಅನೇಕರು ಕಾಂಗ್ರೇಸ್ಸು ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ಒಂದು ಹೊಸ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಸಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. Congress is the mother organization. ಈ ಪಾರ್ಟಿಯೊಳಗೇನೇ ಮೊದಲಿಗೆ ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಪಾರ್ಟಿಯವರು, ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು, ಎಸ್. ಎಸ್. ಪಿ. ಯವರು ಇದ್ದರು. ಈಚೆಗೆ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಹೋದರು.

Mr. SPEAKER.—I ruquest Sri Sivappa, to resist the temptation to interrupt.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಕಾಂಗ್ರೇಸ್ಸು ಪಕ್ಷದವರು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಹೋದರು ಎಂದರೆ ಭೋಗದಿಂದ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕಾಂಗ್ರೇಸ್ಸಿನವರೆಲ್ಲದವರು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಹರಿಯಾಣ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಬಂದವರು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧದ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಏನೋ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವುದೇ ತ್ಯಾಗ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇನು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. . ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲನೇ ಇದ್ದಾಗ ಆ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸ ಹಾಗೂ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಸುಮಾರು 10-12 ಜನರು ಪಕ್ಷ ಬಿಟ್ಟು ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಜನ ಆ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ ಮೆಹತಾರವರು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಪಕ್ಷ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋದರು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಅವರು ರೆಸಿಗ್ನೇಷನ್ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವುದು, ಅವರಿಗೇನೂ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಮೋಹ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಸಿಚುಯೇಷನ್ ಇಸ್ರೇಲ್ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಅನುನರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಗಾಗಿ ಅವರು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಧೋರಣೆ ತಳೆದು ಆ ರೀತಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕೆಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—We should not talk anything about persons who are not here to defend themselves.

Sri VEERENDRA PATIL.—I have not mentioned the name of any individual. In fact, it is the Opposition Leader who mentioned the name of Sri Ashok Mehta.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Whether it is this side or that said, no Member should drag in names.

Sri VEERENDRA PATIL.—I fully agree with hon. Sri Chanan-basappa.

Mr. SPEAKER.—He is completely right.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—I appreciate. Let him take one hour—I do not mind. This is a very important subject. There cannot be one-way traffic. You must also allow us to have our say. I want to participate and you must give me one hour.

Mr. SPEAKER.—First, let the reply by the hon. Chief Minister be finished.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ನ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಬಂದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಪೊಸಿಟಿವ್ಸ್ ಆಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ನಾನು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I rise on a point of order, Sir. We have spoken about the defectors in this House and it is open to the members concerned to defend. The Chair may give an opportunity to them to explain and not to the Chief Minister.

(*The Deputy Minister Sri Magavi stood up and spoke*)

Sri H. N. NANJE GOWDA (*Addressing Sri Magavi*) * * * *
(*Several hon. Members stood up in protest against the remarks of Sri H. N. Nanje Gowda*)

Mr. SPEAKER.—The way we are behaving is rather unbecoming of us. I did not hear what Sri Nanje Gowda said. There was so much of confusion prevailing. It is not fair to go on like this. I request the member to follow the procedure.

Sri B. RACHAIAH (Minister for Agriculture).—Hon. Member should not pass such remarks.

Mr. SPEAKER.—I am requesting the hon. Members to behave on the floor of the House in a manner be fitting the highest democratic institution in the State. As a Leader of the Ruling Party the Chief Minister is entitled to defend and have his say against any criticism levelled against his party or against any member of his party. There is no force in the point of order.

Sri K. PUTTASWAMY.—I rise to a point of order, Sir. The hon. Member Sri H. N. Nange Gowda has used the words * * * * * against an hon. Member. I feel that the context in which they were used they are unparliamentary. May I request the Chair to kindly rule that they are unparliamentary and ask the hon' Member to withdraw them. ?

Mr. SPEAKER.—If one hon. Member insults another, that shows that he has no respect for himself. Now. The Hon. Minister Sri Puttaswamy has raised a point of order saying that the words * * * * used by the hon. Member Sri Nanje Gowda are unparliamentary. I feel that in the context in which they were used they are most objectionable and I therefore ruled that they should be expunged.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ * * * * ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯೂಸ್ ಆಗಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಳ್ಸಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಡಿ.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare).—It is the practice that every member addresses the Chair. It is not the practice that a member addresses another member. Whenever a member says something, it is presumed that it is said to the Chair. I do not know whether the hon'ble Member who in a fit of anger said * * * * and also said * * * * meant another member or the Chair.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir I would like to submit that as the Leader of the Opposition put it, very many exchanges have taken place in the past. So far as I remember, the words * * * * is not unparliamentary. So, the matter may kindly be examined before the Chair gives a ruling.

**** Matter expunged as ordered by the Chair.

Mr. SPEAKER.—Whether a word is parliamentary or unparliamentary depends on the context in which it is used, and for this I depend upon the authority of 'Parliamentary Procedure in India by Muckerji'. There is a chapter on 'Unparliamentary Expressions' and on page 195 he has said :

"The following are by no means an exhaustive list of expressions which has been held to be unparliamentary :—

* * * * * *

The expressions of course will have to be read with reference to the context in which it is spoken."

On page 212, the expression now used is there and it has been held to be unparliamentary.

Sri B. V. MAGAVI (Deputy Minister for Public Works).—The Chair should order the hon'ble Member to withdraw those words.

Sri K. PUTTASWAMY.—The Chair may rule it out as unparliamentary and also direct the hon'ble Member to withdraw it.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರನ್ನು ಪಟ್ ಅಪ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಆಗ ಅದು ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಯಾರೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ರಾಮಣ್ಣ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮುನಿಯಪ್ಪನವರು ಎದ್ದಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸರಿಯೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ.

6-30 P.M.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, the hon'ble member used the words * * * * * These are two expressions that he used. I requested that you may kindly rule them as unparliamentary and direct the hon'ble member to withdraw those expressions. Whenever an hon'ble member uses such expressions which are not ordinarily used on the floor of the House, he should be called upon to withdraw those expressions. This is a matter left to the Chair. I do not want to pursue it further.

Sri K. H. RANGANATH.—It is already ordered to be expunged by the Chair.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ನಾವು ಬಹಳ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ, ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ತಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರಿಗೆ, ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ, ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೊನ್ನೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು 'ಓಹೋ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡರಾಯಿತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ, ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆವು. ಈಗ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು (* * * *) ಎಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಬೇಡವೋ ಎನ್ನುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

**** Matter expunged as ordered by the Chair.

ಬರಬಹುದು. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಮ್ರ ವಿನಂತಿ ಏನೆಂದರೆ ಈ ದಿವಸ ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತ ಮಾತುಗಳನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಇದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The Chair in its wisdom gave its ruling on a certain matter. It is not open to any member of thisHouse to comment on that or to call upon the Chair to do something more or something less. The ruling of the Chair is the last word and it is not open to any member to say that the Chair should not have given that ruling and that it should be reopened. A ruling once given is final and it cannot be reopened. I impress upon you, Sir, to stickt it. Not only you but anybody who occupies the Chair has to do so. So I appeal to the hon'ble members and also to you, Sir, that these are matters which cannot be reopened according to the whims and fancies of any hon'ble member. The matter has been disposed of and a ruling has been given in this matter that it may be expunged. I am sure you have got the courage to stick to it and you will not yied to pressure.

Sri K. PUTTASWAMY.—I am happy that the hon'ble member Sri Channabasappa has come to our rescue. You will please recollect that the ruling that you have given is with respect to the use of the words (* * * *) The hon'ble member Sri Channabasappa is suggesting that we should accept it. In all humility I accept the Chair's ruling. I am not questioning it.

But, Sir, you will remember that though I submitted for your consideration the other expression used by him. namely, (* * * *) it escaped your attention. Now may I submit to you that the expression that he has used, (* * * *) as I already said, is not only unparliamentary, but also defamatory and derogatory to the dignity and prestige of this House? Therefore, I submit that you may be pleased to rule that expression also as unparliamentary and now call upon the hon'ble member to withdraw that.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The Chair has already given a ruling that it did not hear that expression and that ruling cannot be changed now.

Mr. SPEAKER.—I did not hear the later portion of the remarks but I am told that it is there on record (* * * *) Now that it has been brought to may notice that it is there on record, I rule that the expression (* * * *) is unparlimentary and indecent. I leave the matter there.

If the hon. Member Sri Nanje Gowda thinks that it is indecent–and there is no doubt about it he may express regret. I think there is nothing wrong in expressing regret for using those words. I make an appeal to him.

Sri K. H. RANGANATH.—There is already a ruling that "jumping like a monkey" is not unparliamentary. When the word "monkey" itself is not unparliamentary as per the ruling given in this very House, how can you say that "buffoon" is unparliamentary ?

***** Matter not recorded as ordered by the Chair.

Sri S. SIVAPPA.—I want you, Sir, to show the authority where the word "buffoon" has been treated as uuparliamentary.

* * * *

Sri K. PUTTASWAMY.—I am sorry I have to intervene again. The hon'ble member Sri Channabasappa rightly pointed out that it is not open to any hon. member to qusstion the ruling of the Speaker and it is all the more so that the Leader of the Opposition should not do that.

Sri S. SIVAPPA.—I do not want to take a lesson from the Minister for Parliamentary Affairs. If you want to give a ruling, Sir you will have to be very careful. Mr. Puttaswamy is not the authority.

Mr. SPEAKER.—I have given a ruling that the word "buffoon" is not parliamentary. Though I am not bound to cite the authority for that, in order to satisfy the curiosity of the Leader of the Opposition I may cite here the authority. In More's book on "Parliamentary procedure" at page 309 it is stated that to call a member "buffoon" is unparlimentary.

Sri S. SIVAPPA.—Under what circumstance ?

Sri K. H. PATIL.—Since all these have been expunged by the valuble ruling of the chair, what is there left to be withdrawn ? There is nothing to be withdrawn.

Sri S. SIVAPPA.—Now that you have shown the authority I accept that ruling that it is unparliamentary. But since you have already expunged the said expression, there is nothing left now to be withdrawn.

* * * *

Mr. SPEAKER.—I am sorry what is going on is very deplorable. Sri Nanje Gowda in the heat of the moment said something which is unparliamentary. I said that it is undignified and that the hon. Member should express regret for that. I request Sri Nanje Gowda to express a word of regret.

Sri P. V. AITHAL.—I rise to a point of order.

Mr. SPEAKER.—There is no point of order.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, I had to use those words because the Deputy Minister, provoked me to say that. If he had not provoked me, I would not have used those words. Though I am not sorry about the words used, I withdraw those words because the Chair has given a Ruling.

Sri P. V. AITHAL.—Sir, I rise to a Point of Order.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member should not make any comments upon the Ruling of the Chair.

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಅಸ್ಪೃಹೋತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

**** Matter expunged as ordered by the Chair.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, should we not stop all this ?

Sri S. SIVAPPA.—All this is due to some Members on the other Side provoking us.

Mr. SPEAKER.—I appeal to both Sides not to provoke each other.

Sri K. H. RANGANATH.— * * * *

Mr. SPEAKER.—I have not heard those words. I shall go through the entire records and I shall consider what can be done tomorrow. I have given my direction and the Ruling should be respected.

Sri M. S. KRISHNAN.—Sir, you were pleased to ask one Member to withdraw the words which you considered unparliamentary in your wisdom. Is it not correct that the threating words used by a Member on the other side also should also be withdrawn ? The hon. Member Sri Agnihotri told Sri Vatal Nagaraj. as *** How can he warn him ? I would request you to direct him also to withdraw those words.

Mr. SPEAKER.—I have already informed the House that I have not heard those words. I shall go through the record. ರಿಕಾರ್ಡ್ ನೋಡಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಂತಿರಬಾರದು ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಸಲ ಹೇಳಬೇಕು. Hon. Member Sri Krishnan should not committ hat mistake.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಮಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಈ ವಾತಾವರಣ ನೋಡಿದಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ 5 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. 4 ಜನ ನಮ್ಮಕಡೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, 4 ಜನರದ್ದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, the Hon. Chief Minister cannot arrogate all the wisdom to himself. Whether it is the Chief Minister or Sivappa, they cannot arrogate to themselves all the wisdom to speak on this.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಕೇಳಬೇಕು. ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೂ ಪ್ರಪೊಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಗಿಸಿದ್ದೆ, ಅದನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 4 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಪಕ್ಷದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅವರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಜನರು ಆರಿಸಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. It is the people who have elected them.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಮಯ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾತಿಗೂ ಕೃತಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕು.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, on this very matter, which the Chief Minister is dealing, I raised a point of order that the Members of this House have got the opportunity to defend themselves.

**** Matter expunged as ordered by the Chair.

Mr. SPEAKER.—He raised the point and I have given my ruling. Perhaps the Member was not attentive. I said that as the Leader of the Party he is entitled to defend his Party as well as the Members of his Party to the best of his ability.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, my objection is that they were not elected on his Party ticket.

Mr. SPEAKER.—Rightly or wrongly they have joined the ruling Party. The hon. member may raise it at the appropriate time.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಇಂಟರಪ್‌ಷನ್ ಮಾಡಿದರೂ ಈ ಒಂದೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಗಿಸದೇ ಬಿಡುವಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ.

Sri P. V. AITHAL.—The Chief Minister was saying that 4 persons have joined his party. But the Press report only two. The other two are having brain-wash and they are under probationary course.

Mr. SPEAKER.—I have received intimation from 4 members stating that they have resigned from their erstwhile Associations and joined the Congress Party. If any member is saying anything relevant on the floor of the House, others should hear him patiently. Hon. Members may take another occasion to give any reply.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಯಾರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಇನ್ನೂ 25 ಜನ ಇತ್ತ ಕಡೆಯವರು ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಅತ್ತ ಕಡೆಯವರು ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಿಡುವುದು ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ, ಅದು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ !

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು, ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಒಂದು ಅಡ್ಡದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Every member has a right to say things whether they are good are bad. He wants to support them by advancing reasons. He is entitled to be heard. There is no other choice. The hon. Member may reply at the appropriate time that the reasoning of the Chief Minister is not correct. I do not prohibit him. If the hon. Members obstruct the other member who is speaking, the proceedings cannot be carried on in an orderly manner.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಾವು ಅನೇಕ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೇ ಆಗತ್ತಾ ಇದೆ. ಪಕ್ಷಾಂತರ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ನೀತಿ, ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದೇ ಒಂದು ನೀತಿ ಆಗಿದೆ. I appreciate every word of what Sri Veerendra Patil has said. ಇವತ್ತು ಅವರು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಅವರ ನೀತಿಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ವಾದ ಮಾಡುವುದೂ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವುದೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The Chief Minister is defending the members who have joined his party. When they are present here

physically, why should he defend them ? It is open to those members to defend themselves.

Mr. SPEAKER.—I have already given a ruling saying that as a Leader of the Party he is entitled to say anything defending his party members.

Sri S. SIVAPPA.—It is only he who should defend himself.

ಯಾವ ಸದಸ್ಯ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಯೋ ಅವನು ತಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದು ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೀವು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನೀವೇ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡಂತೆ ಆಯಿತು. ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿದ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸೇರಿದ ವಿಚಾರ, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೀವೇನಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಪೌರೋಹಿತ್ಯ ವಹಿಸಿದ್ದೀರಾ ? ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಏಕೆ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ಅವರಾಗಿಯೇ ಸೇರಿದ್ದರೆ—He is not responsible if they have joined the Congress party.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಅಟ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. The hon. Member represents the P.S.P. and the United Front. If any member of his party is attacked it is open to him to defend them. So also the Chief Minister is entitled to defend his own party men, as well as himself. Now attacks were made upon 4 members saying that they have acted wrongly. Therefore the Leader of the Ruling Party who represents not only himself but also the other members of his party, is entitled to defend all the members including himself. I have given a ruling which should be respected.

Sri V. N. PATIL.—The time fixed was from 12 Noon to 6 P.M. The time fixed is already over. It has not been extended.

Mr. SPEAKER.—Is it the pleasure of the House to extend time up to 7-30 P.M. ?

HON. MEMBERS.—Yes.

Mr. SPEAKER.—The time is extended up to 7-30 P.M.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಯಾವ ಒಂದು ನಿಲುಮೆಯನ್ನು ಈಗ ತಾಳಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ನಿಲುಮೆಯನ್ನು ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ತಾಳಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಯಾರ್ಯಾರು, ಯಾವ್ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ಬಿಡುವುದು ಆಯಾಯ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ. ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಧೋರಣೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಕಡೆಯವರು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ 4 ಜನ ನನ್ನ ಪಾರ್ಟಿ ಸದಸ್ಯರು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ನಾಯಕನಾದ ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಇದು ಮೊದಲನೆಯದು. ಆ ರೀತ್ಯದಿಂದ ಅದು ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾರು ಎತ್ತ ಕಡೆಗೇ ಹೋಗಲಿ ಇತ್ತ ಕಡೆಯವರು ಅತ್ತ ಕಡೆಗೇ ಹೋಗಲಿ, ಅಥವಾ ಅತ್ತಕಡೆಯವರು ಇತ್ತಕಡೆಗೇ ಬರಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಎತ್ತಬಾರದು ಎಂಬ ನಿಲುವು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರದಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಸಿದ್ಧ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಅಂದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ತೀರ್ಪನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

7-00 P.M.

ನಾನು ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂತೋಷದಾಯಕ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ್ದಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಯತಕ್ಕ ನದಿಗಳ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ನದೀ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಕ್ಕಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಬೇಕು, ಯಾವ ಯಾವ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನೀರು ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬತಕ್ಕ ವಿಷಯುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಒಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದೆರಡು ಮೀಟಿಂಗುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆ ಉತ್ತಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಹಣದ ಅಭಾವವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಹೋಗರಾಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಕಮಿಟಿ, ಹೀಗೆ ಎರಡು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಮಾಡಿ ಆ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಮಹನೀಯರುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿರುತ್ತೇನೆ-ಟೆಕ್ನಿಕಲ್‌ಕಮಿಟಿಗೆ :—ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ :— (1) ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು (2) ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (3) ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (4) ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (5) ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ (6) ಸಿ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣಗೌಡ. ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.

ಇನ್ನು ಆ ರೀಸೋರ್ಸಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಯಾರುಯಾರು ಎಂದರೆ—

ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ.—(1) ಶಿವಪ್ಪನವರು, (2) ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿಯವರು (3) ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು, (4) ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು, (5) ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸರು, (6) ಡಾ. ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡರು, (7) ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡರು, (8) ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು (9) ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸನಾಯಕ್ ಅವರು, (10) ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯನವರು, (11) ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ ಅವರು, (12) ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್, (13) ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು, (14) ಅರ್ಥ ಸಚಿವ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಮತ್ತು (15) ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು. ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ಕನ್‌ವೀನರ್ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕನ್‌ವೀನರ್ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು.

ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಅನ್ನು ಮಾಬಿಲೈಜ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಕುಳಿತು ಒಂದು ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ ; ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗಿನಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ; ಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದು ನನ್ನ ನೀತಿ-ಧ್ಯೇಯ ಮತ್ತು ಧೋರಣೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಂದಲೂ ಸಹಕಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಂದಲೂ ಸಹಕಾರ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ನಾವು ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ಭುಜಕ್ಕೆ ಭುಜ ಕೊಟ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿಯೋಣ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಚಿನ್ನದ ನಾಡನ್ನಾಗಿ ಮಾಡೋಣ. ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಸಹಕಾರ ಬೆಂಬಲಗಳು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹಾರೈಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಪಂಚಗಾವಿ.—ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಎರಡು ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಅದರ ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅನುಮಾನವುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ರೀಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವರೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕಾವೇರಿ–ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆ ನದಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಟಿಕ್ನಿಕಲ್ ವಿಚಾರಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವೀಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ ಯಾವುದನ್ನೂ ನಾನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ನಾಡಗೌಡ.—ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ಹೊನದೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಬೇಗಮಾಡುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಆ ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತ ಮುಗಿದಿದೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಸ್ಟೇಜಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದರ ಬಲನಾಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಕೇಳುತ್ತಿರಬಹುದು ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸೋಣ ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ತಕರಾರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗಾಲೇ ಒಂದು ಶಿಫಾರ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಕನ್‌ಸೆಷನ್‌ನ್ನು ರಿಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟೀವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರೀಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಾಟರ್‌ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹಿಂದೆ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ 1965 ರಿಂದಲೂ ಜನರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂರ್ಮಾಡಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಸುಮಾರು 45 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಧಿಕ ಲಾಭವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಕ್ರಮವಾದ ಲಾಭ. ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ರಿಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟೀವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರಿಗೆ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಾದ ಒಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಆ ಅಧಿಕ ಲಾಭದ ಹಣವನ್ನು ಉತ್ತಾರಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಯಾವ ನಷ್ಟವೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಯಾವ ವಿವರಗಳೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಶಿಫಾರ್ಸು ಏನಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಆರ್ಡರನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to know whether it would be correct to meet the cost of free water charges from the Government revenues; and if it is given retrospective effect the entire cost of free water, I take it that the cost would be met from the Corporation: Am I correct?

Sri VEERENDRA PATIL.—Yes.

Sri G. DUGGAPPA.—May I know what is the opinon of the Government about de-scheduling certain communities from the list of Scheduled Castes and Scheduled tribes and whether Mysore Government has intimated its opinion to the Central Government?

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not remember what has transpired. I have to look into the files and find out. How many letters have been written and what we have represented, what was the stand taken by the Mysore Government—without going into details, it is not possible for me to say anything off-hand.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ಯೂಂಟಾಲ್ ಬತ್ತಕ್ಕೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕನ್ಸ್ಯೂಮರ್ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಕನ್ಸ್ಯೂಮರ್‌ಗೂ ರೈತನಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ 21 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಈ 21 ರೂಪಾಯಿಯ ಒಂದು ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೈತನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕನ್ಸ್ಯೂಮರಿಗೂ ಕೂಡ ಭಾರ ಇಳಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—21 ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಗೆ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನೀತಿ ಹೇಳಿದೆ. ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಲಾಭ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಾನಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ದುಡ್ಡುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಅಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕದಿಂದ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಶಿಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಹೇಳಲಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಳುವಾಗ ಬಸ್ತ್ರದ ಬೆಲೆ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಬೆಲೆ 3 ರಿಂದ 5 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಜೋಳದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಏರಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಜೋಳವನ್ನು ರೇಷಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಹೇಗೆ ? ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜೋಳದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಏರಿಸಿದ್ದೀರಾ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ (ಆಹಾರ ಶಾಖೆ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಜೋಳದ ಬೆಲೆ ಇವತ್ತು ಲೆವಿ ಮೂಲಕ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ರೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟನಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ).—ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಯೋಜನೆಯು ಎನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ! ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಅಲ್ಲದೇ ರೈತರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲಕ್ಕೆ ಏನಾದರು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರೀ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇರ್ಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಕೆಲಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ, ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

Mr. SPEAKER.—Now I shall put all the amendments to vote. The question is—

"That the following words shall be added at the end of the motion of Thanks to the Governor's address but regret that—

(i) the address has failed to unequivocally condemn the Mahajan Commission report on the Maharashtra—Mysore and Mysore—Kerala border issue as inconsistent and suggest an immediate solution on the democratic lines based on the wishes of the people from the border areas ;

(ii) the address has failed to initiate realistic approach in levy procurement drive by adopting a simple machinery and exempting the small holders of land from payment of levy in food grains ;

(iii) the Governor has failed to boldly declare that the talk of land reforms is only a show and not a reality as the Land Reforms are not in the real interest of the actual cultivator or tenant."

The amendment was negatived.

The question is :

"That the following words shall be added at the end of the motion : "but regret that the Council of Ministers have failed—

(i) to make adequate provision for the progress of Scheduled Caste and Scheduled Tribes in the field of education as the